SPORTUL

magazin

EXEMPLUL DE LA CONSTANȚA

Turistul adevărat nu se mulțumește cu ipostaza de simplu privitor. El vrea să facă pasul de la a vedea la a cunoaște. Și pentru acest pas el are nevoie de o călăuză bună care de cele mai multe ori este cartea : cartea de turism, îndreptarul de artă, memorialul de călătorie, poate o simplă broșură.

Trebuie să amintim și broșura, pentru că această tipăritură de proporții modeste poate fi și ea un excelent mijloc de informare pentru marele public dacă este realizată cu acea exigență ce caracterizează seria de broșuri consacrate prezentării obiectivelor turistice de pe litoral (Tomis, Callatis, Histria ș.a.) realizate de colectivul de cercetători de la Muzeul de arheologie din Constanța, în frunte cu directorul său, V. Canarache. Aceste broșuri, editate nu numai în română, dar și în limbi de largă circulație, sînt, totodată, un bun exemplu de rezolvare, pe plan local, a necesităților de informare.

Fără îndoială că și acum, în unele părți ale țării se așteaptă ca prezentarea atracțiilor turistice din zona respectivă să fie realizată prin tipăriturile O.N.T.-ului. Dar, inițiativa locală ? Pentru că nici constănțenii n-au depozit de hîrtie, nici traducători, nici fotograf. Cît despre tipar, l-au realizat în Brașov. Ei au, în schimb, entuziasm — acest excelent antidot al inerției care, de fapt, n-ar trebui să lipsească în nici o parte a țării noastre. (S. B.)

V-O PREZENTĂM PE

CARMEN STĂNESCU

maestră a sportului la tir

A venit în sport datorită unor concursuri cu caracter popular. Făcea parte din asociația „Arta" (antrenor D. Pineta) care prezentase un masiv pluton actoricesc de aspiranți la gloria sportivă : Doina Tuțescu, Mitzura Arghezi, Simona Niculescu, Iulian Necșulescu, Mircea Anghelescu, Gh. Gimă (de la Național), Dem Savu (Municipal), Zizi Șerban, Didi Ionescu, Horia Căciulescu (Estradă) și mulți alții.

Unii dintre ei au obținut apoi rezultate frumoase. Printre aceștia și Carmen Stănescu.

UN INCEPUT MODEST

Primii săi „pași" pe poligon nu spuneau mare lucru.

O recunoaște chiar Carmen Stănescu : „Totul în jurul meu mă emoționa, armele, pocnetele, disputa cu adversarele, atmosfera de concurs. Aveam trac. Și acest trac, asemănător celui de pe scenă, îmi dădea impresia că mă aflu într-un spectacol, la premieră. Nu izbuteam să realizez acel calm total, acea concentrare deplină atît de importante în această disciplină".

Apoi, cu multă rîvnă (din partea începătoarei) și multă răbdare (din partea antrenorului) lucrurile au început să se îndrepte. Și încă destul de bine.

CÎND INTRĂ OMUL LA IDEE...

Înaintea unui concurs important — campionatul național — trăgătoarea se adresează îngrijorată antrenorului : „Maestre, ce fel de cartușe sînt astea?" „Englezești, marca... X, foarte bune" — i se răspunde. „Nu trag cu ele în concurs. Nu-s bune. N-ai văzut ? Am încercat adineauri și am dat un „optar". Categoric, nu trag cu ele".

— Bine, stai liniștită, am să-ți aduc din cele cu care ai mai tras, a asigurat-o antrenorul, văzînd-o descumpănită.

După cîteva clipe antrenorul s-a înapoiat cu o cutie din acelea cunoscute de către trăgătoare, care întrase în panică în urma acelui „optar", pricinuit — după ideea... superstițioasă a sportivei — de noua marcă de cartușe.

— Bravo ! Îți mulțumesc, a exclamat Carmen Stănescu, complet redresată, văzînd pe capacul cutiei marca de cartușe familiară ei.

— Și în ziua aceea — își amintește zîmbind antrenorul D. Pineta — Carmen a tras dumnezeiește, devenind campioană națională, după doi ani de la debutul pe poligon.

Mai tîrziu, cînd antrenorul i-a destăinuit că, neavînd la îndemînă, în acea zi, decît cartușe noi, englezești, schimbase în fugă doar capacul cutiei — cartușele rămînînd aceleași — campioana n-a vrut să creadă în ruptul capului. Prea trăsese bine.

Și de atunci a mai tras bine. Chiar foarte bine, încît după încă un an de activitate competițională — în 1953 — a obținut titlul de maestră a sportului, înregistrînd și o comportare foarte bună la un mare concurs în U.R.S.S.

IN MARE DILEMĂ

— O bună bucată de vreme, am cunoscut o mare dilemă, ne mărturisea Carmen Stănescu. O adevărată dramă, dacă vreți. Competițiile sportive, cu tot cortegiul lor de frămîntări, bucurii și necazuri, mă cuceriseră. Sportul devenise pentru mine nouă pasiune, iar poligonul a doua scenă. Ambițiile de autodepășire și tensiunea de pe poligon erau foarte asemănătoare cu cele de pe scenă. Pe poligon obțineam rezultate bune, iar pe scenă — fără falsă modestie — aveam, de asemenea, realizări promițătoare...

Și, în adevăr, a fost o dilemă. Nu numai pentru sportivă, ci și pentru cei de la tir, disciplină în care tînăra actriță ocupa un loc fruntaș. În același timp, însă, valoroasa trăgătoare era din ce în ce mai mult solicitată de activitatea artistică în care înfăptuia frumoasele promisiuni făcute încă din conservator. Antrenorul — și el în dilemă — căuta să „asamblieze" lucrurile cît mai judicios, în așa fel încît nici scena și nici poligonul să nu sufere. Grea problemă...

Așa că, după îndelungate... colocvii cu ea însăși, sportiva Carmen Stănescu a decis, într-o bună zi, să pună definitiv arma în rastel, spunînd adio poligonului, obținînd în continuarea activității ei scenice distincția de artistă emerită...

Poate că, în încheiere, așteptați o cifră. Faceți puțină aritmetică. De cînd i s-a decernat titlul de maestră a sportului se împlinesc 15 ani, iar dacă țineți seama că atunci Carmen Stănescu era o tînără actriță, puteți afla lesne cifra care vă interesează.

Emil IENCEC

CONVORBIRI CU DOMNUL GORE

SPECIALITATEA NR. 1

— În sfîrșit o veste bună din volei. După ce la băieți am îndurat, în ultima vreme, cîteva înfrîngeri nepăcute și cu semn rău pentru Mexic, după ce fetele, la rîndu-le, n-au avut bunăvoința să ne ofere plăceri prin comportarea-n întîlnirile recente, iată că săptămîna trecută, participînd la „Criteriul speranțelor olimpice" juniorii noștri au izbutit să învingă formația U.R.S.S. cu trei seturi la două.

— Era și de-așteptat, zice dl. G. În materie de speranțe noi am stat întotdeauna bine.

EVOLUȚIA TERENURILOR DE SPORT

— Se pare că, bizuindu-mă pe o plîngere din gazetă, terenurile de fotbal din Săvinești au fost spre dezamăgirea localnicilor răpite sportului și transformate în grajduri pentru animale.

— Încă-i bine — clatină din cap cu înțelepciune tolerantă dl. G. În alte locuri stadioanele au fost transformate (vezi și expresia : i-a căsăpit !) în măcelării.

IUBIRE, IUBIRE...

— Am terminat de citit cartea lui Victor Bănciulescu „Sport și legendă". E prima oară, mi se pare, cînd se înfățișează la noi (și poate nu numai la noi) un asemenea bagaj, legătura dintre sporturile antichității și spiritualitatea acestor vremuri, întruchipată în mituri, dintre hexametrii cu legende și atletismul olimpiadelor elene, dintre, în definitiv, discobolul de pe stadion și discobolul sculptură. E o carte necesară, din păcate și utilă din fericire pentru buscularea vanității zis intelectuale care nu binevoiește a lua în considerație alergările pe 400, cam așa cum nevasta impiegatului a II-a de odinioară la Zimnicea :

Fericit, se-nscrie social în clasa funcționarilor, refuză să-și mărite fata cu băiatul cizmarului (manual, deci) din colț.

E cartea aceasta, un fapt, încă un fapt, care demonstrează că orice s-ar spune cultura europeană se apropie iarăși — după consumarea a vreo două mii de ani de misticism — de valorile sportului.

Dl. Gore ascultă cu răceală.

— Am citit și eu cartea la care te referi, spune el. Din nefericire, mi se pare că lucrarea a ieșit de sub tipar prea tîrziu, cu o întîrziere adică de o jumătate de veac. Pentru că, dacă fenomenul cultural se apropie de sport, în schimb, sportul vezi cele ce se-ntîmplă pe stadioanele anului, se îndepărtează de cultură. Raporturile în timp dintre cele două lumi îmi amintesc condiția tragică a iubirii. La început solicită el (sau ea) ; iar ea (sau el) refuză ; pe urmă ea (sau el) acceptă, dar el (sau ea) refuză.

Dl. G. făcu o pauză, apoi se lansă în metafizică.

— Știu de altfel o legendă pe această temă a dragostei fără soluție. De ce să n-o transformăm în „sport și legendă" ?

p. conf.
Al. MIRODAN

CENTENARUL UNUI MARE ACROBAT ROMÂN: TRAIAN LUPU

Cupola sferică a circului și spațiul circumscris în limitele severe ale arenei au constituit o permanentă invitație la performanțe.

Și iată că, într-o zi, trapezul a fost agățat la înălțimi ce tăiau respirația.

Francezul *Jules Leotard* a prezentat zborul sub cupolă la 12 noiembrie 1859. Toată lumea aplauda extraordinara evoluție, dar, peste ani, românul *Traian Lupu* avea să spună : „nu-i de ajuns !"

Venind în București din Munții Mehedințului — unde s-a născut la 5 martie 1868 — cu desaga de cărți învelite în ștergar, *Traian Lupu* purta în inimă o imensă dorință de a cunoaște. Părinții l-au înscris la școala normală, cu gîndul să-l vadă învățător. Flăcăul suplu este remarcat de *Gheorghe Moceanu*, profesorul care a pregătit și format o întreagă pleiadă de gimnaști și acrobați români.

La școala lui Moceanu, TRAIAN LUPU OBȚINE IN ANUL 1883 MEDALIA DE BRONZ, IN 1884 CEA DE ARGINT, IAR ÎN 1885 PE CEA DE AUR. Se făcuse remarcat, iar numele său începe să circule în lumea amatorilor de sport și performanțe neobișnuite. Participă împreună cu alți elevi ai cursurilor de gimnastică la spectacolele organizate în circ de *Gheorghe Moceanu*, unde este cucerit de mirajul saltului sub cupolă.

Prietenii îl sfătuiesc să accepte funcția de profesor de gimnastică la una din școlile din București sau din țară, dar *Traian Lupu* face un gest dezaprobat de unii și neînțeles de alții : alege circul ! Și-a dat seama că — în condițiile de atunci — acolo era locul unde se putea afirma... Peste puțin timp, împreună cu Petrescu — un alt elev strălucit al lui Moceanu — creează un număr acrobatic la trei trapeze, cu care debutează în noul local de circ, construit de Sidoli pe malul Dîmboviței.

Vorbind despre acrobații români, cunoscutul scriitor și istoric de circ *Tristan Rémy* spunea :

„Românii au fost renumiți prin numerele lor la bare fixe, paralele și aeriene. În aceste discipline (...) Traian Lupu, conducătorul trupei cu același nume, figurează la loc de cinste în lucrările tehnice și de istorie care privesc circul. Cînd trupa lui Lupu a apărut în noiembrie 1892 la Cirque d'Hiver din Paris, a avut un succes atît de mare, încît a fost solicitat să reapară în timpul iernii 1894—1895..."

DUPĂ UN TURNEU DE APROAPE 14 ANI — IN CARE TIMP ȘI-A CĂPĂTAT O FAIMĂ MONDIALĂ — *Traian Lupu* se reîntoarce în București, unde *ziarele consemnează evenimentul pe prima pagină*. La circul Sidoli — acolo unde a cunoscut succesul debutului — prezintă noua sa creație : *acrobații la șapte bare aeriene !*

Acest număr care cerea o intensă pregătire și reflexe perfecte se execută fără plasă. Orice greșeală putea fi fatală ! În decursul unei întregi cariere, *Traian Lupu* nu a suferit nici un accident.

Traian Lupu a ridicat prestigiul și valoarea școlii acrobatice românești și și-a cîștigat cu prisosință dreptul de a nu fi uitat.

I. C. BUTNARU

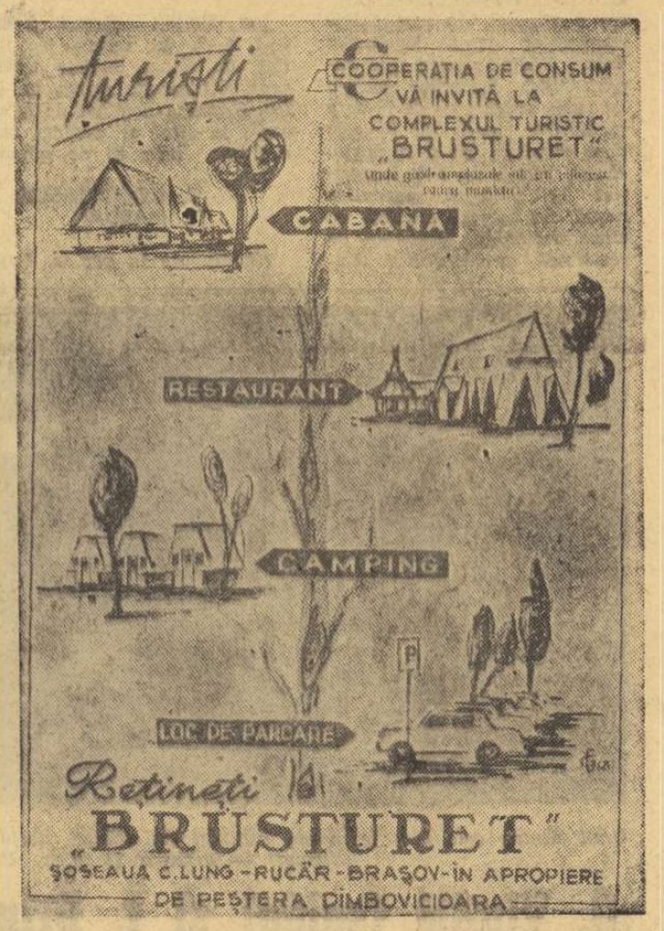

RĂSPUNDE Ion Pașaru

Ing. NICOLAE PETRE, BUCUREȘTI. — După cum vedem, dv. propuneți schimbarea numelui tuturor echipelor noastre de fotbal de divizia A ! Este exagerat. Chiar dacă unele denumiri nu ni se par cele mai potrivite, să nu uităm că, de-a lungul anilor, o serie de formații au ajuns să fie cunoscute, chiar și peste hotare, sub numele actual. Dv. propuneți, de pildă, ca Petrolul să-și reia numele pe care l-a purtat cîndva — Juventus. Dar ce spune noilor generații acest nume ? În schimb, sîntem cu totul de acord în problema echipamentului. Echipele să dea dovadă de seriozitate, să se fixeze asupra unor culori PROPRII, punînd capăt unei practici de neînțeles : schimbarea culorilor de la un meci la altul.

PAUL LEIBOVICI, DOROHOI. — 1. Deocamdată, nu se are în vedere organizarea unui turneu... precompetițional, cu participarea echipelor Rapid, Dinamo, Steaua și Progresul. 2. „Este adevărat că Gornea va reveni la Steaua ?". Știu și eu ? Sîntem în perioada... zvonurilor. Dar n-ar fi exclus ca Doroholul să fie mai bine informat asupra transferurilor din Capitală !

DORU STOICA, CLUJ. — 1. Este una și aceeași persoană, așa cum susțineți dv. 2. Portarul Narcis Coman a jucat, pentru prima oară, în divizia A, la U.T.A.

GHEORGHE POP, GHERLA. — Întrebarea dv. este neclară. Boxerii noștri au obținut mari succese de-a lungul anilor. În urmă cu 35—40 de ani, Lucian Popescu a cucerit trei titluri europene de box profesionist, iar Toma Aurel a deținut, de asemenea, o centură europeană. În boxul amator, Nicolae Linca ne-a oferit, în 1956 la Melbourne, marea satisfacție a cuceririi unei medalii de aur ! Asta ați vrut să știți ?

VASILE RADU, PLOIEȘTI. — Vreți să practicați judo, eventual în cadrul unei echipe bucureștene, profitînd de faptul că sînteți în vacanță. Vă dau adresa : clubul Progresul — a înființat, de curînd, o astfel de secție. I s-a garantat că ea va merge mai bine decît cea de fotbal ! Nici nu e prea greu, de altfel...

TITI GHEORGHIU, VASLUI. — Începuturi bune, continuări mai puțin inspirate, pe care trebuie să le revedeți. Am reținut „Stihurile de vacanță" : În aceste zile de toropeală / Matematica, / Istoria, Fizica, / Biologia etc. / Își fac din ghiozdan studiou / Și rînd pe rînd atîpesc. / Numai Măria sa Balonul, / singurul, / Suferă de insomnie.

ANDREI POROCEANU, BRAILA. — În 1948, arbitrul de box I. Boamfă a fost campion al țării la categoria semimijlocie. Cum arată astăzi, n-ați spune că a fost, cîndva, un... semimijlociu !

M. POLOMAN, ZORESTI. — Curioasă întrebare : de ce nu joacă Steaua și în „Cupa Cupelor". La Zorești încă nu s-a aflat că Steaua a fost eliminată, în Cupă, de Progresul ? Ca atare, nici nu s-a mai pus problema participării la ambele competiții, care, oricum, n-ar fi fost posibilă. Scăpată de o grijă, Steaua, echipa dv. favorită, ar putea să ne rezerve o surpriză plăcută în „Cupa Campionilor Europeni".

IOSIF GRUBER, ROȘIA. — Echipa Braziliei nu l-a avut în formație pe Pele, în meciul cu Ungaria, din cadrul C.M. 1966.

COSTEL CIOSEI, CONSTANȚA. — Nu există nici o legătură de rudenie între Pavlovici, fostul portar al echipei naționale de fotbal, și înaintașul cu același nume, de la F. C. Argeș. De asemenea, între Jenei (Steagul roșu) și Jenei (Steaua).

GRIGORE TOLOACĂ, BUCUREȘTI. — Înserăm cîteva dintre sfaturile dv. către spectatori :

● Spectatorul are tot dreptul să ceară spectacol fotbalistic, dar și obligația de a nu se da în spectacol.

● Pentru ca să fii cinstit în aprecierea ambelor echipe, nu-i nevoie ca, în prealabil, să te... cinstești. Din contra.

● Nu uitați, cînd echipa favorită este „sufocată" de adversar, încurajările dv. înseamnă AER. Dați-i-l !

EUGEN PETRESCU, ISACCEA. — Aveți o „recomandare" pentru Farul Constanța ? Să vă spun ceva : la fotbal, de un lucru nu ducem lipsă : de sfaturi. Oricum, folosiți adresa : Farul Constanța. Dacă va cîștiga campionatul, o să mă gîndesc la „rețetele" miraculoase cuprinse în scrisoarea dv...

IOAN PURCĂRAȘU, SUCEAVA. — Patru țări candidează, în momentul de față, la proprietatea definitivă a „Cupei Jules Rimet" : Uruguay (cîștigătoare în 1930 și 1950), Italia (1934 și 1938) și Brazilia (1958 și 1962). După cum reiese din cifrele pe care le publicăm, nu se pune NEAPĂRAT condiția cîștigării de trei ori consecutiv a prețiosului trofeu.

Ilustrații : N. CLAUDIU

Încălțămintea de cauciuc cu fața lăcuită este o pavăză împotriva umezelii.
Pantofii de cauciuc, cu și fără șiret, sînt ușori, impermeabili și comozi la purtare.
Galoșii bărbătești feresc încălțămintea de apă, de noroi sau zăpadă.
Combinatul de cauciuc, București